

A kompetencia alapú oktatási programcsomagok alkalmazása – szövegértés- szövegalkotás a 9-12. évfolyamon

(Alapítási engedély száma: 100 004/179/2011)

(Nyilvántartási száma: D/1149/2012)

A képzés tematikus egységei megismertetik a résztvevőkkel az interaktív-reflektív szövegértés-szövegalkotást segítő technikákat, a vizuális információhordozók, szervezők szerepét a szövegértési feladatokban megismerik az életkorra jellemző kritikus, problémamegoldó és a fogalmi gondolkodásra nevelés eszközeit a szövegértés-szövegalkotás által.

A 30 órás képzés a kezdő és a záró alkalomtól eltekintve három nagy egységből áll. Az első egységben valamennyi korcsoportot tanítók együtt dolgoznak, és megismerkednek a kompetenciaterület fejlődés- és tanulás-lélektani hátterével. A második, illetve harmadik napon korcsoportonként szervezett műhelyfoglalkozások zajlanak, amelyek keretében először kiadott tananyagok szövegeit, feladatait, ábráit, tipográfiáját elemzik a feldolgozhatóság, illetve a tanulhatóság szempontjából. Ezután ők maguk alkotnak kiválasztott témára tananyagot ismeretközlő szöveggel, feladatokkal és kérdésekkel. Megismerkednek a korszerű tanítástervezés szempontjaival és eljárásaival, majd egy minimum 25 perces foglalkozás tervét készítik el. Ez utóbbihoz feladatokat, szövegeket és egyéb szükséges tananyagelemeket készítenek, majd a megtervezett 25 percben megtanítható tananyagrésztletet – mikrotanítás keretében – csoportjuknak „megtanítanak” a résztvevők. Valamennyi tervet és kimunkált tananyagot a csoportban közösen elemzik-értékelik.

A 30 órás továbbképzésben az előadások aránya kb. 25%, a továbbképzési idő csaknem 75%-ban csoportban, műhelyfoglalkozás keretében folyik a munka. A saját élményre kerül a hangsúly, mivel a résztvevők az ismereteiket a feladatok elvégzése közben a megtanulandó elméletet gyakorlaton keresztül ismerik meg.

A továbbképzés célja:

A program fő célja, hogy felkészítse a tanárokat – 9 – 12. évfolyamig – a szövegértés-szövegalkotás témakörében a tevékenykedtető, képességfejlesztő oktatás tervezésével, tanulásirányításával, felzárkóztatásával kapcsolatos feladatokra. A képzés célja a kompetencia alapú szövegértés-szövegalkotás elméleti, pedagógiai, pszichológiai, szakmai, módszertani hátterének és ezek gyakorlatban való alkalmazásának megismerése.

A képzés során a pedagógusok megismerkednek a korszerű szövegértés-szövegalkotás tanításának:

1. alapelveivel: tevékenység centrikusság, kommunikáció-központúság; megnyújtott alapozó szakaszok beépítése az írás-olvasás tanulás folyamatába, differenciáltság; partnerség; kutatószemlélet;
2. motivációs bázisával: többféle módszertani eljárásrendszer, műfaji sokszínűség
3. képességfejlesztési fókuszaiival: a program a tapasztalatszerzésre épülő megismerést helyezi előtérbe, a magyar nyelvi és irodalmi nevelést a nyelvi tevékenységek komplex fejlesztésére alapozza; szövegek alkotása, elemzése, átalakítása, kiegészítése a szöveg céljának, a címzettnek és a kommunikációs helyzetnek a megadásával.
4. a tanítástervezés és a tanulásirányítás sajátosságaival;
5. dokumentumaival: a kompetencia alapú tanításban felhasználható kerettantervekkel, tankönyvekkel és egyéb eszközökkel, pl. internet.

A továbbképzés végére teljesítendő tartalmi követelmények:

A résztvevő:

- ismerje a szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterület és a konstruktív pedagógia elméleti hátterét; (kiemelten a kooperatív tanulást, differenciálást, interaktív és reflektív tanulási lehetőségeket)

- ismerje a szövegértés-szövegalkotás területén – a beszélt és írott szöveg megértésének és alkotásának – akadályait (képeség-, illetve tudásdeficit), és legyen képes célzott fejlesztés tervezésére.
- ismerje az interaktív-reflektív szövegértést-szövegalkotást segítő technikákat, a vizuális információhordozók, szervezők szerepét a szövegértési feladatokban
- ismerje az életkorra jellemző kritikus, problémamegoldó és a fogalmi gondolkodásra nevelés eszközeit a szövegértés-szövegalkotás által
- legyen képes elkészíteni saját tanítási tervét (tanmenetét), amelyben megjelöli a képességfókuszokat, a hozzájuk rendelhető ismeretanyagot, szövegtípusokat és a tevékenységeket, a differenciálás szempontjait, alkalmazza a modernizációs módszereket.

A tanfolyam a következő egységekből áll:

Tanfolyami egység	Az egység témája
1. egység (1,5 óra)	Ismerkedés egymással és a programmal: A továbbképzés jellemzőinek bemutatása. Ismerkedés egymással, csoportszabályok megalkotása. személyes motiváció.
2. egység (6 óra)	Fejlődéslélektan: A kognitív fejlődés iskolai korban. A tanuláshoz szükséges pszichés funkciók fejlesztése. A tanulás tanítása, célzott képességfejlesztés, tanulásméletek. Eric Erikson pszichoszociális fejlődésmodellje. A szűk tartományú személyiségelméletek. Értelmezési keretek és kapcsolatok a tanulási teljesítménnyel. A tanulók megismerésének pedagógiai módszerei. Tanulási motivációk.
3. egység (2,5 óra)	Tanári szerepvállalás, tanár-diák szerepének változása: A szerep szociálpszichológiai fogalma, szerepelvárás, szerepviselkedés. Mayo szerepelmélete. A képzési egység zárása.
4. egység (2 óra)	A konstruktív pedagógia módszertana a szövegértés fejlesztésében: Nyitókör. A konstruktív pedagógia lényege, szerepe, tanulástípusok a konstruktivista felfogás szerint. RJR technika megismerése, a tanítás-tanulás lépései, algoritmusai. A differenciálás szükségessége az előzetes tudásfeltárásban. A tanulói tevékenységek a tudáskonceptió kialakításában.
5. egység (1,5 óra)	A kompetenciafejlesztés fogalma, tantervi vonatkozásai: A kompetencia alapú oktatás bevezetésének előzményei. Európai Unió környezet. A tudáskonceptió megváltozása. Az EU célkitűzései, a sikeres munkavállalás növekedése. A fenti célok megjelenése a tantervekben. Kompetencia-megközelítések. A tanárképzésben bekövetkező változások.
6. egység (1 óra)	Tanulási zavarok: Helyzetkép. A tanulási zavarok azonosítása. A tanulási zavarok tünetei. A tanulási zavarok felismerése. A tanulási zavarok megelőzése és terápiája. Fejlesztés, segítség 3-4. osztálytól kezdve.
7. egység (1,5 óra)	Kommunikáció az iskolában: Add tovább, mondd el, mit láttál! A kommunikáció fogalma, szinterei, fajtái. Kommunikáció az iskolában.
8. egység (1,5 óra)	A szövegértés-szövegalkotás folyamata és a gondolkodás fejlesztése: A gondolkodás szintjéhez kapcsolódó kérdéstípusok. Az értő, értelmező, bíráló és alkotó olvasás fejlesztésének jellemzői és gyakorlati példái.
9. egység (1,5 óra)	A módszer tétje: módszertani kultúra: A tanári kérdéskultúra szerepe a Bloom féle taxonómia felidézése. Módszertani kultúránk összetevői. A portfólió.
10. egység (1 óra)	A tanítási-tanulási folyamat tervezése: A tervezés hosszú távú lépései. A tervezés rövid távú lépései. Modulzárás.

11. egység (3,5 óra)	Szövegértési gyakorlatok csoportosítása és tervezése: Ráhangolódás. Mondatszintű és mondattömb-szintű szövegértési gyakorlatok interaktív, reflektív, kooperatív szövegértési technikákkal. Bekezdésszintű és szövegszintű szövegértési gyakorlatok interaktív, reflektív, kooperatív szövegértési technikákkal. Szövegértési feladatok tervezése.
12. egység (3 óra)	A szövegalkotás, mint gondolkodási-szövegalkotási folyamat: A szövegalkotási folyamat lépései. A szövegalkotást segítő számítógépes/internetes információ feldolgozás – medialiszt szövegek.
13. egység (3 óra)	Mikrotanítások: Az interaktivitás és a reflektív tanítás újszerű értékelése. A tanítás-tanulási folyamat tervezésének elmélyítése gyakorlaton keresztül.
14. egység (0,5 óra)	A továbbképzés zárása.

A tanúsítvány kiadásának feltétele:

- A továbbképzés összóraszámának min. 90%-án való részvétel.
- A továbbképzés során készített hiánytalan tervek leadása a tanfolyam végén.
- – A hallgatói kérdőív a program tartalmának újszerű elemei, az előadók felkészültségével kapcsolatos, valamint a képzés szervezésével összefüggő kérdéseket tartalmazza.

Értékelési szempontok:

A tanmenetben és a foglalkozástervben a tanultak alkalmazása:

- a képességfókuszok, a hozzájuk rendelhető ismeretanyag, a szövegtípusok és a tevékenységek kongruenciája.
- A differenciálás szempontjainak érvényesítése, adekvát munkaformák és módszerek alkalmazása.

Tájékoztatjuk, hogy a tanfolyam elvégzése után a tanúsítvány kiállítása munkakör betöltésére, tevékenység folytatására önmagában nem jogosít!

A tanfolyammal kapcsolatban bővebb felvilágosítás Ali Györgyitől kérhető az OKKER Oktatási Zrt. 06-1/270-3473-as telefonszámán, vagy e-mailen iroda@okker.hu